

Από την “γενέθλιο” ημέρα στην “ανέσπερη” ημέρα

/ [Γνώμες](#)

Το χρονικό διάστημα που διαρκεί από την ανατολή μέχρι τη δύση του ηλίου ονομάζεται ημέρα. Δεν είναι παρά το διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα σε δυο νύχτες.

Γι’ αυτό και η ηλιοφάνεια χαρακτηρίζεται κι ως “μέρα”. Η εμφάνιση του ήλιου πάνω στη γη σηματοδοτεί την έναρξη μιας καινούργιας ημέρας. Βεβαίως συνηθίζεται η ημέρα να ταυτίζεται και με κάθε εικοσιτετράωρο ως σύνολο δραστηριοτήτων. Αφιερώνει κάποιος τη μέρα στην εργασία του, στην ξεκούρασή του, στις αθλητικές του δραστηριότητες κ. ά. Επομένως κάθε μέρα διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη ζωή του ανθρώπου, αφενός ως χρόνος αρχής μιας νέας δράσης και δημιουργίας, αφετέρου ως μια ευκαιρία γεύσης εμπειριών και βιωμάτων.

• **Γράφει ο Πρωτοπρ. Ιωάννης Γκιάφης, Πολιτικός Επιστήμονας-Θεολόγος - εφημ. Ι. Ν. Αγίου Χριστοφόρου Αγρινίου**

Αλλά γιατί να γίνεται αναφορά στην έννοια της ημέρας; Μελετώντας κανείς το αποστολικό ανάγνωσμα της 24ης Ιουνίου(το οποίο είναι ίδιο με αυτό της **Κυριακής της Τυροφάγου**), δύναται να σταθεί σε μια φράση. Ο [απόστολος Παύλος](#) γράφοντας μια επιστολή στους χριστιανούς της Ρώμης, μεταξύ των άλλων τους υπογραμμίζει: “ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν” (Ρωμ. ιγ’,12). Άραγε για ποιά ημέρα τους ομιλεί; Για μια τυχαία ή μια συγκεκριμένη ημέρα;

Προκειμένου να κατανοηθεί απ’ τον αναγνώστη η φράση αυτή, οφείλει κάποιος να ανατρέξει στη φράση που προηγείται. Σημειώνει χαρακτηριστικά ο απόστολος των Εθνών: “ἡ νύξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν” (Ρωμ. ιγ’, 12). Δηλ. “*Η νύχτα βρίσκεται στο τέλος της και πρόκειται να την διαδεχθεί η μέρα.*” Πράγματι η εικόνα αυτή είναι παρμένη από την φυσική καθημερινότητα. Μια νύχτα φεύγει, ενώ μια μέρα έρχεται. Και το ίδιο πραγματώνεται και στην πνευματική ζωή του χριστιανού. Σύμφωνα με τον απόστολο Παύλο η ζωή του ανθρώπου όταν βρίσκεται μέσα στα πάθη και στις αμαρτίες, μοιάζει με νύχτα. Για να συμπληρώσει η αγία Κασσιανή η υμνογράφος στο περίφημο δοξαστικό στον όρθρο της Αγίας και Μεγάλης Τετάρτης, πρόκειται για μια νύκτα “ζοφερά και χωρίς το φως της σελήνης”. Τόσο τρομερή και ανατριχιαστική είναι η ζωή της αμαρτίας.

Κι όμως ο απόστολος έρχεται και μας δίνει την προοπτική της ανατολής της ημέρας, η οποία συνδυάζεται με την δικαιοσύνη, την αγαθοσύνη και κυρίως τη νίκη του αγαθού επί του κακού. Είναι η μέρα κατά την οποία ο χριστιανός εγκαταλείπει τον αμαρτωλό εαυτό του και ενδύεται τον **Χριστό**. Σε αυτή ο πιστός βρίσκεται σε μια διαρκή μετάνοια προσπαθώντας το σκότος των παθών του να το μεταβάλει σε **φως Χριστού**. Εξάλλου σε κάθε λατρευτική σύναξη ο ιερέας εύχεται προς τον Δωρεοδότη Κύριο: “Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα”.

Αλλά στην παρούσα επιστολή προς τους Ρωμαίους, ο πνευματικός οδηγός τους τονίζει και μια άλλη διάσταση της ημέρας αυτής, την εσχατολογική της διάσταση. Με την επικείμενη ανατολή της ημέρας συνδυάζει και την ανατολή της “**ημέρας Κυρίου**” (Α’ Κορ. α’,8), της ημέρας της **Δευτέρας Παρουσίας του Κυρίου**. Κατά αυτήν ο Θεάνθρωπος Κύριος θα έρθει ξανά μέσα στη δόξα Του και στην λαμπρότητά Του προκειμένου να κρίνει τον κόσμο σύμφωνα με όσα έπραξε. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη υπενθύμιση γι’ αυτό το γεγονός στην εκκλησιαστική λατρεία από το ευαγγελικό ανάγνωσμα της εξόδιου ακολουθίας. Συγκεκριμένα ο ιερός ευαγγελιστής Ιωάννης μας διασαλπίζει ότι: “καὶ ἐκπορεύονται οἱ τὰ ἀγαθὰ

ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως”(Ιωαν. ε΄,29). Η ημέρα της **Δευτέρας Παρουσίας του Κυρίου** για άλλους θα είναι ημέρα αγωνίας, ενώ για άλλους ημέρα προσμονής. Μάλιστα ως μια γλυκιά λαχτάρα βίωναν οι πρώτοι χριστιανοί την έλευση της ημέρας αυτής, αφού στα χείλη και στην καρδιά τους κυριαρχούσε: “Ὁ Κύριος ἐγγύς. Μαρὰν ἀθά”.

Η έσχατη ημέρα είναι η ημέρα της αιωνιότητας. Πρόκειται για την “όγδοη ημέρα”, εκείνη που βρίσκεται εκτός της ροής του χρόνου και του παρόντος κόσμου. Ο άγιος Μάξιμος ο ομολογητής θα σημειώσει πως η όγδοη ημέρα είναι η ημέρα της “συντέλειας”, κατά την οποία θα επεξηγηθούν όλα τα μυστήρια του Θεού. Ο δε άγιος Συμεών ο νέος Θεολόγος θα την αποκαλέσει ως “προϋπογραφή” της αιωνιότητας. Άρα δικαίως υποστηρίζεται ότι ως μέρα αποτελεί τον “τύπο” του μέλλοντος αιώνας.

Και με αυτή την έννοια η όγδοη ημέρα εισάγεται και στη λατρεία της **Ορθόδοξης Εκκλησίας**. Αρκεί και μόνο να αναλογισθούμε ότι με βάση το “τυπικό” προβλέπεται η ονοματοδοσία ενός βρέφους να γίνεται στις οκτώ ημέρες από την γέννησή του. Ήδη και στο “παλαιό Ισραήλ” η όγδοη ημέρα ήταν η ημέρα περιτομής και ονοματοδοσίας. Αυτό διαφαίνεται και στην περίπτωση του Τιμίου Προδρόμου. Ειδικότερα ο ιερός ευαγγελιστής Λουκάς μας πληροφορεί ότι: “Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ὀγδῷ ἡμέρᾳ ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸ.... Ἰωάννης(Λουκ. α΄,59-60).” Αντίστοιχα και μετέπειτα με την περίοδο πλέον της **Χάριτος του Θεού** συνδέεται η όγδοη ημέρα με την ονοματοδοσία του βρέφους, υποδηλώνοντας το ξεκίνημα μιας καινούργιας δημιουργίας με προορισμό την **Επουράνια Βασιλεία**. Η όγδοη ημέρα δεν παραπέμπει παρά στα έσχατα, στην αρχή της καινής κτίσης. Γι’ αυτό και η αγία μας Εκκλησία προβλέπει ειδική ακολουθία ονοματοδοσίας για το βρέφος κατά την όγδοη ημέρα από την γέννησή του.

Όμως ίσως μας γεννηθεί ο προβληματισμός πως μπορούμε στον παρόντα και απατηλό κόσμο να βιώσουμε το “επέκεινα”, την “*ημέρα Κυρίου*”; Ο Τίμιος Πρόδρομος διαρκώς ένα σύνθημα πρότασσε: “*Μετανοεῖτε, ἤγγικεν γάρ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν*”. Συνεχώς πρότεινε τη μετάνοια ως μέσο ετοιμασίας για την απόλαυση της ημέρας αυτής. Και αυτό το σύνθημα είναι διαχρονικό.

Χωρίς αλλαγή τρόπου σκέψης και κατ' επέκταση ενεργητικότητας, δεν μπορούμε να ευελπιστούμε σε μετοχή στον **Παράδεισο**. Πως θα φωτισθούμε, όταν η πεπτωκία μας φύση μας κρατεί ενωμένους μόνο με τα πρόσκαιρα; Πως θα γευθούμε τα “αιώνια αγαθά”, όταν προτεραιότητά μας είναι αποκλειστικά και μόνο τα γήινα και φθαρτά; Πως θα ανατείλει και για εμάς η “αιώνια μέρα”, όταν περιοριζόμαστε μόνο στο σήμερα; Καλλιεργούμε την εσχατολογική διάσταση της ζωής μας ή εγκλωβιζόμαστε στην κοσμική ματαιότητα;

Ο **Ιερός Αυγουστίνος** έγραφε για την “ημέρα Κυρίου”: “Θα άξιζε να υποφέρουμε εδώ τα πάνδεινα έστω και χίλια έτη αν ήταν η ζωή μας, για να απολαύσουμε εκεί μόνο μέρα”. Είθε στη ζωή μας ένας να είναι ο προσανατολισμός μας: η μακαριότητα των εσχάτων!